

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1159/21-S

Název	Základní škola Libice nad Cidlinou, okres Nymburk
Sídlo	Školní 465, 289 07 Libice nad Cidlinou
E-mail	zslibice@zslibice.cz
IČ	45831688
Identifikátor	600050637
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Lenka Kuncová
Zřizovatel	obec Libice nad Cidlinou
Místo inspekční činnosti	Školní 465, 289 07 Libice nad Cidlinou
Termín inspekční činnosti	14. 10. – 15. 10. a 18. – 19. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Libice nad Cidlinou, okres Nymburk (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školního klubu a školní jídelny. Jedná se o tradiční venkovskou školu komunitního charakteru v kombinaci s prvky školy městské s prvním

a druhým stupněm, která má po jedné třídě v 1. – 7. a 9. ročníku a dvě třídy 8. ročníku. Aktuálně se škola profiluje využíváním moderních vzdělávacích technologií.

Ke dni inspekce se v základní škole vzdělává 206 žáků (kapacita školy je naplněna zhruba ze tří čtvrtin), dlouhodobě počet žáků školy mírně narůstá. Mezi nimi se vzdělává 16 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Dále škola vykazuje čtyři žáky s odlišným mateřským jazykem bez výrazné jazykové bariéry.

K pravidelné docházce ve dvou odděleních školní družiny byl ke dni inspekce zapsán nejvyšší povolený počet 60 účastníků. Docházka je přednostně umožněna žákům 1. – 4. ročníku. Žáci z vyšších ročníků navštěvují školní klub, jehož nejvyšší povolený počet 40 účastníků je rovněž plně využit.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) byla s účinností od 1. 11. 2018 pověřena řízením za dosavadního ředitele, zvoleného do veřejné funkce, a zároveň zastává funkci výchovné poradkyně. Ředitelka v souladu s vizí o škole jako „moderním středisku vzdělanosti a kultury ve střediskové obci a jejím okolí“ zpracovala Koncepti rozvoje školy pro období 2020 – 2024. Ta obsahuje jednotlivé cíle z oblasti výchovně vzdělávací, personální, materiálně technické a public relations. Dílčí cíle v každé z výše uvedených oblastí jsou měřitelné a reálně naplnitelné. Dochází tak k jejich postupné realizaci. Ředitelka jmenovala svou zástupkyni, vykonávající také funkci školního metodika prevence, která má ve své působnosti jasně stanovené úkoly a činnosti. Vedení školy realizuje pouze částečně účinné hospitace, jejichž četnost je vzhledem k velikosti školy vyhovující. Menší účinnost didakticko-metodické podpory učitelů se projevuje zejména při vzdělávání na druhém stupni.

Pozitivem školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále ŠVP ZV) je, že si žáci na druhém stupni mohou vybírat ze škály volitelných předmětů (Informační a výpočetní technika, Konverzace v anglickém jazyce, Filmová tvorba, Užité výtvarné činnosti a Mediální výchova). Náležitá pozornost je věnována i výuce cizích jazyků, kromě hodinově posílené angličtiny je žákům nabízena i němčina, dělená ve výuce na menší studijní skupiny. Na prvním stupni byla prostřednictvím disponibilních hodin posílena výuka českého jazyka, matematiky, informatiky a vlastivědy, což se pozitivně projevuje ve výsledcích vzdělávání žáků. Povinné školní kurikulum je doplněno dalšími školními i mimoškolními aktivitami (zájmové útvary školního klubu, besedy s významnými osobnostmi, účast žáků ve sportovních turnajích apod.).

Po spíše neformálních setkáváních učitelů v období distanční výuky dochází k postupnému obnovování činnosti metodických orgánů, které aktuálně projednávají převážně organizační záležitosti a dosud probíhající úpravy učiva pro jednotlivé ročníky. Dosud chybí komplexní a systémové nastavení funkčních vnitřních pravidel a sjednocování vzdělávacích postupů v oblasti činnosti metodických orgánů školy.

Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků je vhodně nastaven, spolupráce se účinně rozvíjí při pravidelných schůzkách i osobních jednáních. Vzdělávací nabídku a průběžné činnosti škola dostatečně prezentuje na svých aktualizovaných webových stránkách, třídních schůzkách i nástěnkách. Škola vhodně rozvíjí sounáležitost i se svým zřizovatelem a regionem.

Ředitelka aktivně vytváří podmínky pro práci školní žákovské rady, jejímiž podněty se zabývá, dopomáhá jí k realizaci zajímavých projektů především v oblasti prevence rizikového chování a tím podporuje sociální, občanský a osobnostní rozvoj žáků.

Odborná kvalifikace pedagogických pracovníků je na obdobné úrovni jako při poslední inspekční činnosti. Přibližně pětina učitelů nenaplnuje požadavek odborné kvalifikace, dva si ji doplňují příslušným studiem. Ze dvou vychovatelek si jedna chybějící odbornou kvalifikaci rovněž doplňuje příslušným studiem. Čtyři asistentky pedagoga jsou odborně kvalifikované. Ředitelka průběžně usiluje o získání pedagogických pracovníků s odbornou kvalifikací, i když zvláště chybějící odborná kvalifikace vychovatelky nemá negativní vliv na poskytované zájmové vzdělávání. Členky školního poradenského pracoviště neabsolvovaly studium k výkonu specializovaných činností, přesto vytvořily funkční strategii cílené poradenské a konzultační služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. Další vzdělávání pedagogických pracovníků bylo zaměřeno zejména na informační a komunikační technologie (dále ICT) pro podporu distanční výuky.

Škola má s výjimkou chybějící prostorově vyhovující tělocvičny velmi dobré materiálně technické podmínky pro realizaci cílů realizovaných ŠVP. Budovy školy prošly celkovou rekonstrukcí, škola však není bezbariérová. Vnitřní vybavení školy, jeho údržba a estetická úroveň plnění cílů podporují. Efektivně jsou využívány prostředky ICT – všechny třídy jsou vybaveny interaktivní tabulí, připojením k internetu, vnitřní komunikační sítí apod. Z větší části se podařilo odstranit nedostatky z minulých zjištění České školní inspekce (dále ČŠI) – např. byl vyměněn žákovský nábytek v počítačové učebně, byla obnovena školní dílna. Zájmové vzdělávání je realizováno v samostatných dobře vybavených prostorech. Dotaci z národního projektu škola využila na výměnné zkušenosti mezi školami. Přidělené finanční prostředky škola cíleně investuje do zlepšování podmínek pro vzdělávání.

Žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou prokazatelně seznamováni s bezpečnostními riziky při vzdělávacích činnostech. Počet úrazů se v posledním období podstatně snížil, i když ještě ve školním roce 2019/2020 škola zaznamenala vyšší index úrazovosti. Budova je zajištěna proti vstupu neoprávněných osob, realizovaná opatření byla v průběhu inspekční činnosti účinná.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnými pozitivními vlastnostmi vyučovacích hodin hospitovaných ČŠI na prvním i druhém stupni bylo esteticky podnětné a motivační prostředí, příjemná a klidná atmosféra, pracovní charakter hodin a vstřícný vzájemný vztah mezi učiteli a žáky.

Organizace vzdělávání na prvním stupni byla během inspekce správně nastavena, respektovala podmínky školy a psychohygienické zásady. Při výuce učitelky směřovaly ke konkrétním cílům vycházejícím převážně z ŠVP ZV. Nejčastěji využívaly efektivní frontální výuku kombinovanou s řízeným rozhovorem, podporovaly rozvoj součinnosti žáků při práci ve skupinách či dvojicích. Mezi klady patřilo účelné využívání didaktické techniky učiteli i žáky. Vyučující v polovině hodin diferencovali výuku a cíleně podporovali individualitu žáků dle jejich nadání. Většina učitelek žákům poskytovala bezprostřední zpětnou vazbu k jejich výkonům, žáci však nebyli vedeni k sebehodnocení či vzájemnému vrstevnickému hodnocení. Všem žákům byla věnována pozornost prostřednictvím individuálního přístupu učitelek, které tolerantně hodnotily a vstřícně komunikovaly s každým jednotlivcem dle jeho potřeb, vytvářely podmínky pro aktivitu žáků.

Výuka na druhém stupni se vyznačovala pečlivou přípravou pedagogů v oblasti využití ICT technologií. Pro žáky účinná byla zhruba třetina výuky, kde byly efektivně uplatněny aktivní

metody – kooperativní učení, práce s informacemi, uplatnění aktivní zpětných vazeb apod. Jen ale v menší části výuky byly zohledněny vhodné a účinné pedagogické zásady – trvalost, aktivnost, spojení teorie s praxí, návaznost a další. ICT technika z větší části sloužila k prezentaci zadávaných úkolů, případně byla využita jedním žákem k jejich řešení. Velmi málo byla uplatňována diferenciací úkolů s ohledem na velmi rozdílné předpoklady jednotlivých žáků a málo četná a účinná byla práce s chybou. Žáci byli většinou pouze seznámeni se správným výsledkem pracovní činnosti zopakováním řešení jedním z nich na tabuli, nebo prostou prezentací učitelem. Tato výše uvedená negativa frontální práce bez zohlednění různorodého tempa práce jednotlivých žáků vedla často k prostojům a nevyužití potenciálu nadaných žáků. I u žáků 9. ročníku se projevovaly nedostatečné pracovní návyky, jako je nevhodná struktura písemného záznamu, nepřesnost, nevyužití možnosti hledat pomoc aj. Často chyběl strukturovaný závěr hodin s vyhodnocením dosažení cíle učitelem nebo žáky, utvrzením látky, hodnocením žáků v různých formách. Kvalitativně lépe z hlediska širšího spektra používaných forem a metod práce zejména s ohledem na využití potenciálu nadaných žáků vycházely předměty výchovného charakteru zaměřené na výtvarné a praktické činnosti žáků.

V rámci hospitací sledujících dějepisné vzdělávání nebyly zaznamenány specifické formy, metody a témata charakteristické pro výuku moderních dějin ČR na druhém stupni základních škol. K chybějící lepší názornosti a poutavosti dějepisného vzdělávání by přispěly doporučené činnosti či aktivity, jako je např. promítání filmů o československé historii 20. století, sběr či výroba dobových materiálů ke konkrétnímu období nebo tématu.

Výuka vzdělávací oblasti Člověk a zdraví v hospitovaných hodinách měla promyšlenou strukturu. Učitelé vhodně zařazovali pohybové činnosti, které posilovaly vzájemné vztahy mezi spolužáky. Po úvodním rozcvičení žáci vykonávali aktivity, které na sebe logicky navazovaly. V dalším průběhu vzdělávání byly zařazovány aktivizační pohybové chvilky cca v polovině sledovaných hodin, relaxační pohybové aktivity v rámci přestávek byly pravidelně realizovány pro zájemce.

Školní družina a školní klub nabízejí pestrou a hravou činnost, vedou účastníky ke smysluplnému využívání volného času. Jednotlivé aktivity jsou časově vyvážené a vycházejí z individuálních potřeb a zájmu jednotlivců, vhodně podporují rozvoj sociálních vazeb. Efektivně rozvíjeny byly především dovednosti sociální, pohybové, řešení problémů a představitost.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vedení školy pokračuje v zavedených účinných procesech zjišťování objektivních informací o kvalitě vzdělávání a jeho výsledcích. Pravidelné aktivity, jako je např. kontrolní systém, testování žáků v uzlových bodech vzdělávání prostřednictvím komerčních testů, vyhodnocování závěrečných prací žáků 9. ročníku a jejich následná obhajoba před odbornou porotou složenou z řad členů pedagogického sboru, byly v roce 2021 vhodně doplněny zpracováním vlastního hodnocení školy.

Vedení školy a pedagogové většinou vhodně reagují na zjištěnou úroveň dosahovanou na skupinové i celoškolní úrovni. Z pohledu posuzování individuálních výsledků žáků se na základě zjištění školy a ČŠI jeví problémovými oblastmi motivace, účinnost podpory a hodnocení žáků. Efektivní je práce s žáky se SVP, méně již s žáky ohroženými školním neúspěchem (hodnocených stupněm prospěchu dostatečný). To znamená, že např. v prvním pololetí školního roku 2020/2021 bylo 25 žáků ohrožených školním neúspěchem a z nich 21 bylo na konci školního roku takto hodnoceno opět. Nejproblematictějšími předměty

z pohledu klasifikace pro žáky zůstaly stejně jako při předchozí inspekční činnosti matematika a fyzika.

Dosahované výsledky vzdělávání většiny žáků jsou v souladu s požadovanými výstupy realizovaného vzdělávacího programu. Pro hodnocení žáků na prvním stupni jsou nadále využívána výběrová portfolia žakovských prací. O stupni dosažení cílů stanovených ŠVP ZV získává škola informace také vyhodnocováním různých projektových aktivit. Sociální, občanské a další kompetence se pozitivně projevují i v zapojení školy do života obce, kulturních, sportovních a charitativních akcí. Ekologické zaměření realizovaného ŠVP ZV se projevuje začleněním tematiky do jednotlivých vyučovaných předmětů. Oproti předchozí inspekci škola aktuálně neposkytuje vzdělávání ve dvou souvisejících předmětech – Biologické praktikum, Člověk a příroda.

Všechna podpůrná opatření jsou žákům se SVP poskytována v plném rozsahu. Hodnocení úspěšnosti vzdělávání podle individuálních vzdělávacích plánů však neposkytuje žákům účinnou zpětnou vazbu ani nestanovuje cíle nezbytné pro jejich další vývoj. Činnost asistentek pedagoga byla zaměřena pouze na podporu žáků se SVP, méně přínosná byla pro ostatní žáky ve třídách. Škola nabízí vhodnou podporu žákům ohroženým školní neúspěšností formou doučování.

Výskyt rizikového chování žáků v oblasti šikany, kyberšikany či agrese je vzhledem k prioritám školy zaměřeným na pozitivní sociální vztahy minimální. Škola má velmi dobře vypracovaný preventivní program, který je realizován ve spolupráci s žakovskou školní radou. Jeho naplňování napomáhá také činnost školního klubu. S přihlédnutím k různorodé sociální skladbě žáků a spektru kázeňských problémů je účinný. Ve školním roce 2020/2021 uložená kázeňská opatření mírně převažovala nad udělenými pochvalami.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání odpovídají cílům stanoveným v příslušných ŠVP i jejich osobním možnostem. Účastníci jsou dostatečně vedeni k získávání nových informací prostřednictvím zážitkových metod práce, jsou také systematicky vedeni k sebepoznání, rozvoji osobnostních a sociálních dovedností i individuálních zájmů, což je zřejmé z výsledků různých akcí. Činnost školního klubu je vhodnou formou prevence pro žáky staršího školního věku.

Závěry

Vývoj školy

- Ředitelka byla pověřena řízením školy od listopadu 2018.
- Mírně se zkvalitnily materiální podmínky pro realizaci vzdělávacích programů pro základní i zájmové vzdělávání.
- Škola neobhájila dříve udělený titul Ekoškola a dále aktuálně nevzdělává žáky ve dvou volitelných předmětech s přírodovědným zaměřením.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti se podařilo odstranit pouze částečně – přetrvává např. nízká míra využívání způsobů hodnocení práce žáků a rozmanitých forem a metod práce ve výuce, stále chybí optimální podmínky pro výuku tělesné výchovy.

Silné stránky

- Promyšlená výuka s vhodným střídáním metod a forem práce i účelné využívání didaktické techniky učiteli i žáky na prvním stupni.

- Nízká míra výskytu sociálně-patologických jevů, funkčně nastavený systém primární prevence, včetně vhodně realizované činnosti školního klubu pro žáky staršího školního věku jako formy jejich prevence před negativními jevy.
- Průběh vzdělávání ve školní družině pozitivně ovlivněný pestrou a motivačně účinnou vzdělávací nabídkou zajišťující rozvoj všech složek osobnosti účastníků zájmového vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší účinnost didakticko-metodického vedení pedagogických pracovníků negativně se promítající do průběhu vzdělávání na druhém stupni – zejména nízká míra užívání rozmanitých forem a metod práce ve výuce.
- Absence systematického využívání formativního hodnocení, sebehodnocení i vzájemného vrstevnického hodnocení.
- Chybějící diferenciaci a individuální přístup zejména vzhledem k nadaným žákům.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Poskytovat účinnou didakticko-metodickou podporu pedagogům základní školy zaměřenou na zkvalitnění průběhu vzdělávání na druhém stupni.
- Využívat formativní hodnocení, sebehodnocení i vzájemné vrstevnické hodnocení ve výuce.
- Zařazovat diferenciaci a individuální přístup zejména vzhledem k nadaným žákům.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů odstranit nedostatky a přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jak byly nedostatky odstraněny a jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina vydaná Obcí Libice nad Cidlinou z 19. června 2001 včetně dodatku č. 1.
2. Jmenovací dekret – pověření řízením Základní školy Libice nad Cidlinou v plném rozsahu po dobu uvolnění Mgr. Romana Schulze pro výkon veřejné funkce vydaný Obcí Libice nad Cidlinou s účinností od 1. listopadu 2018.
3. Webový školní informační systém Škola online.
4. Koncepce rozvoje školy pro období 2020 – 2024.
5. Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání, školní družinu a školní klub, účinné ke dni inspekce.
6. Školní řád Základní školy Libice nad Cidlinou, okres Nymburk, včetně pravidel pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků, účinný ke dni inspekce.
7. Vnitřní řády školní družiny, školního klubu a školní jídelny, účinné ke dni inspekce.

8. Školní matrika ke dni inspekce.
9. Doklady o přijímání k základnímu a zájmovému vzdělávání a povolení odkladu povinné školní docházky za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce.
10. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů za školní roky 2020/2021 a 2021/2022 ke dni inspekce.
11. Třídní knihy a Přehledy výchovně vzdělávací práce za školní roky 2020/2021 a 2021/2022.
12. Záznamy z jednání pedagogické rady a z jednání předmětových komisí za školní roky 2020/2021 a 2021/2022.
13. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022.
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště, s účinností ke dni inspekce.
15. Vlastní hodnocení školy z července 2021.
16. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2019/2020 a 2020/2021.
17. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-341/14-S, ze 7. března 2014.
18. Personální dokumentace – vzorek dokladů o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, rozvržení přímé pedagogické činnosti, přehled účasti a plán DVPP, inzerce k zajištění odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků.
19. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků ke dni inspekce.
20. Účetní závěrka sestavená k 31. prosinci 2020 a 30. září 2021.
21. Informace o škole – výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy.

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Střeďočeký inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Aleš Franc, Ph.D., školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Aleš Franc, Ph.D. v. r.

Mgr. Dana Šilhánová, školní inspektorka

Mgr. Dana Šilhánová v. r.

Mgr. Karel Kumstýř, školní inspektor

Mgr. Karel Kumstýř v. r.

Bc. Dana Nulčková, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulčková v. r.

V Praze 9. 11. 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Lenka Kuncová,
ředitelka školy

Mgr. Lenka Kuncová v. r.

V Libici nad Cidlinou 16. 11. 2021